

Sygn. akt VIII *Pa* 49/19

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2019 r.

**Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

**w składzie:**

|                        |   |
|------------------------|---|
| <b>Przewodniczący:</b> | <b>Sędzia Małgorzata Andrzejewska</b>                                     |
| <b>Sędziowie:</b>      | <b>Patrycja Bogacińska-Piątek</b><br><b>(del.) Magdalena Kimel (spr.)</b> |
| <b>Protokolant:</b>    | <b>Dominika Smyrak</b>  |

**po rozpoznaniu** w dniu 26 września 2019r. w Gliwicach

**sprawy z powództwa** D. Ł.

**przeciwko** Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o świadczenie rekompensacyjne

**na skutek apelacji** pozwanej

**od wyroku** Sądu Rejonowego w Zabrze

**z dnia** 28 listopada 2018 r. **sygn. akt** IV P 560/18

**oddala apelację.**

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek (-) sędzia Małgorzata Andrzejewska (-) sędzia (del.) Magdalena Kimel

**VIII Pa 49/19**

## UZASADNIENIE

Powódka D. Ł. domagała się zasądzenia od Spółki (...) S.A. w B. (dalej w treści: (...) SA) kwoty 10.000 złotych tytułem rekompensaty za utratę prawa do bezpłatnego węgla. Uzasadniając swoje żądanie wskazała, że nie zgadza się z decyzją pozwanej o odmowie przyznania jej prawa do świadczenia rekompensacyjnego, bowiem jest wdową po J. Ł., który zmarł na emeryturze, a później przyznano jej w związku z tym rentę rodzinną. Powódka dodatkowo na posiedzeniu wyjaśniającym i rozprawie podała, że mąż zmarł w 2010 r., a ona otrzymywała 3 tony węgla, aż do likwidacji deputatu w 2014, kiedy to wszystkim je zlikwidowano. Taki deputat otrzymywał również jej mąż.

W odpowiedzi na pozew (...) SA wniosła o oddalenie powództwa. Wskazała, że powódka nie wykazała, aby jej mąż był pracownikiem przedsiębiorstwa górniczego w rozumieniu ustawy oraz, że był uprawniony do bezpłatnego węgla. Wskazała, że brak wniosków o bezpłatny węgiel powoduje, że nie można powódki uznać za osobę uprawnioną do

rekompensaty. Powódka nie wykazała, aby mąż powódki był uprawniony do emerytury, a także czy faktycznie pobierał to świadczenie. Strona pozwana wskazała, iż powódka lub jej mąż składali wniosek o wypłatę deputatu

**Wyrokiem z dnia 28 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy w Zabrze (sygn. akt IV P 560/18) zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 10 000 zł (pkt 1) oraz nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Zabrze kwotę 500 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, od obowiązku uiszczenia której powódka była zwolniona (pkt 2).**

Sąd I instancji ustalił, że mąż powódki – J. Ł. pracował w KWK (...) w R. od 8 kwietnia 1983 r. do 30 września 2003 r. Stosunek pracy uległ rozwiązaniu na skutek przejścia na emeryturę. Śmierć J. Ł. miała miejsce w dniu 25 listopada 2010 r., kiedy pobierał on już emeryturę. Powódka pobiera po zmarłym mężu rentę rodzinną.

Sąd Rejonowy wskazał, że prawo do rekompensaty z utraty prawa do bezpłatnego węgla wprowadzone zostało ustawą z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U.2017.1971). Zgodnie z art. 2 pkt 1 wskazanej ustawy osobą uprawnioną do otrzymania świadczenia rekompensacyjnego jest:

a) emeryt i rencista mających ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zwanej dalej "rentą", i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury lub renty do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń,

b) wdowa, wdowiec i sieroty mających ustalone prawo do renty rodzinnej po osobie, o której mowa w lit. a;

Mając na uwadze powyższe przepisy Sąd Rejonowy ustalił, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Wskazał, że powódka wbrew stanowisku pozwanej wykazała poprzez przedstawienie świadectwa pracy, że śmierć jej męża nastąpiła w okresie, kiedy był on już na emeryturze górniczej. Stosunek pracy ustał więc na skutek przejścia na emeryturę, a nie w wyniku śmierci w trakcie trwania stosunku pracy. Dodatkowo powódka ma ustalone prawo do renty rodzinnej po mężu, którą obecnie pobiera. Następnie Sąd Rejonowy wskazał, że powódka spełniała wszystkie przesłanki do przyznania jej rekompensaty pieniężnej z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla. Natomiast stanowisko pozwanej nie znalazło potwierdzenia w znajdujących się w aktach sprawy dokumentach.

Sąd I instancji zaznaczył również na marginesie, że ww. ustawa nie uzależnia wypłaty rekompensaty od faktycznego pobierania deputatu, a jedynie wymaga, by taka osoba była uprawniona – czemu pełnomocnik strony pozwanej nie zaprzeczył, powołując się jedynie, że powódka nie składała stosownych wniosków o wypłatę.

O kosztach sądowych Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 2018, poz. 300 t.j. ze zm.)

**Z powyższym wyrokiem nie zgodziła się strona pozwana. Wywiodła apelację, w której zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi Sądu I instancji naruszenie:**

- art. 233 k.p.c., poprzez brak wszechstronnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz dokonanie dowolnej, zamiast swobodnej oceny dowodów, a w szczególności polegającej na przyjęciu, że powódka udowodniła, iż jest wdową po osobie zatrudnionej w przedsiębiorstwie górniczym, która jako emeryt faktycznie pobierający emeryturę posiadała prawo do deputatu węglowego z przedsiębiorstwa górniczego w rozumieniu ustawy pomimo, iż okoliczności te nie wynikały z jakiegokolwiek dowodu przeprowadzonego w sprawie, a jedynie z gołosłownych twierdzeń powoda,

- art. 2 pkt 1 oraz art. 5, ust. 3, pkt 1 ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla, poprzez uznanie powódki za osobę uprawnioną do rekompensaty

w rozumieniu tego przepisu w sytuacji, w której powódka nie przedłożyła wraz z wnioskiem o rekompensatę dokumentów potwierdzających uprawnienia do żadanego świadczenia

- art. 2 pkt 1 oraz art. 5, ust. 3, pkt 1 wyżej powołanej ustawy, poprzez uznanie powódki za osobę uprawnioną do rekompensaty w rozumieniu tego przepisu w sytuacji, w której powódka nie udowodniła spełnienia przez nią przesłanek posiadania prawa do deputatu węglowego z przedsiębiorstwa górniczego w rozumieniu ustawy w trakcie pobierania emerytury, a więc nie wykazała, że jest osobą uprawnioną w rozumieniu powołanego przepisu.

Strona pozwana domagała się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzeni od strony powodowej na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

***W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie. Wniosła również o dopuszczenie dowodów, którymi wcześniej nie dysponowała, tj. świadectwa pracy zmarłego męża z dnia 30 września 2003 r., zaświadczenia pracy potwierdzającego okres zatrudnienia zmarłego męża z dnia 7 grudnia 2018 r. oraz pisma (...) Centrum Usług (...) z dnia 6 grudnia 2018 r.***

**Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja strony pozwanej okazała się bezzasadna i podlegała oddaleniu.

Sąd II instancji uzupełnił postępowanie dowodowe i dopuścił wnioskowane przez powódkę dowody, tj. dowód ze świadectwa pracy zmarłego męża powódki z dnia 30 września 2003 r., zaświadczenia pracy potwierdzającego okres jego zatrudnienia z dnia 7 grudnia 2018 r. oraz pisma (...) Centrum Usług (...) z dnia 6 grudnia 2018r.

Z dowodów tych wynika, że zmarły mąż powódki był pracownikiem KWK (...) w pełnym wymiarze czasu pracy od 8 kwietnia 1983 r. do 30 września 2003 r. Stosunek pracy uległ rozwiązaniu, bowiem przeszedł na emeryturę. Pobierał on deputat węglowy w wymiarze 3 ton rocznie, a ostatni wydano mu za 2010 r., a więc wtedy kiedy pobierał emeryturę. Deputat węglowy w takim samym wymiarze pobierała również powódka od 2011 r., a ostatni został jej wydany w dniu 1 września 2014 r.

***W tym miejscu dla przypomnienia należy wskazać, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U.2017.1971), osobą uprawnioną do rekompensaty jest:***

a) emeryt i rencista mający ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zwanej dalej "rentą", i pobierający to świadczenie, uprawniony w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury lub renty do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń,

b) wdowa, wdowiec i sierota mający ustalone prawo do renty rodzinnej po osobie, o której mowa w lit. a.

Z materiału dowodowego zgromadzonego przez Sąd I instancji oraz uzupełnionego postępowania dowodowego przez Sąd II instancji jednoznacznie wynika, powódka jest osobą uprawnioną do rekompensaty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla albowiem jest wdową mającą ustalone prawo do renty rodzinnej po emerycie górniczym pobierającym to świadczenie, uprawnionym w trakcie jego pobierania do bezpłatnego węgla z przedsiębiorstwa górniczego.

W związku z powyższym, wbrew twierdzeniom strony apelującej, powódka posiada prawo do rekompensaty zgodnie z art. 2 pkt 1 ww. ustawy. Sąd Rejonowy wydał trafne rozstrzygnięcie i nie naruszył norm prawnych zawartych w art. 2 pkt 1 oraz art. 5 ust. 3 pkt 1 ustawy, albowiem powódka wykazała, że spełnia wszystkie przesłanki do przyznania jej prawa do spornego świadczenia.

Na mocy art. 385 k.p.c. apelację strony pozwanej należało oddalić jako bezzasadną.

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek (-) sędzia Małgorzata Andrzejewska (-) sędzia (del.) Magdalena Kimel